

Tweede Kamerdebat in de klas

Korte omschrijving werkvorm

De klas voert een debat op de manier waarop dat in de Tweede Kamer gebruikelijk is.

Leerdoel

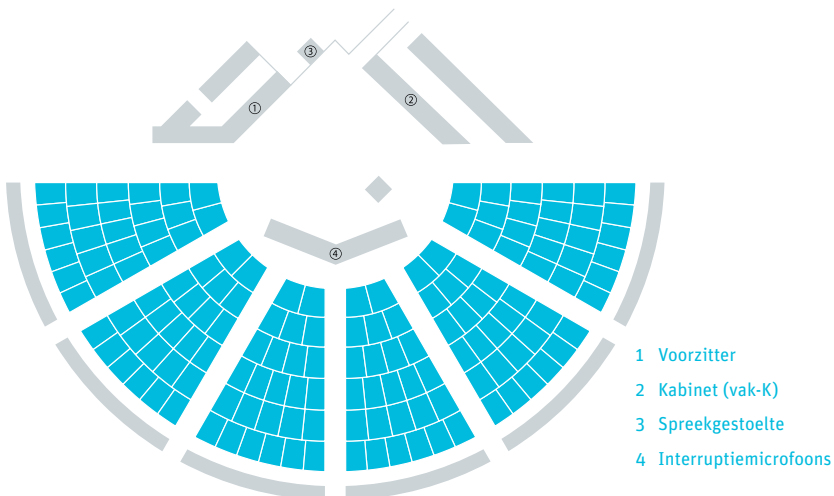
Leerlingen ervaren hoe het parlementaire debat werkt.

Duur

50-80 minuten

Stap 1: voorbereiding

- Zet de stoelen in het klaslokaal in ‘Tweede Kameropstelling’: de voorzitter zit voor in de klas, en het spreekgestoelte staat naast de voorzitter. U bent de voorzitter, of u wijst een leerling als voorzitter aan.
- Daartegenover is de plek waar Kamerleden tussendoor vragen kunnen stellen (interrumperen).
- Leg de formulieren klaar voor het indienen van moties en amendementen. Het is handig om van elk formulier zo’n 15 kopietjes te hebben.

- Verdeel de leerlingen over 5 fracties: A t/m E. Maak fracties die ongeveer even groot zijn. Voor de herkenbaarheid van de fracties kan het handig zijn elke leerling een sticker met de fractienaam A, B, C, D of E te geven.
- Geef elke fractie een opdrachtkaart met daarop het standpunt van die fractie. Gebruik de fractiekaarten uit de bijlage of maak zelf vijf fractiekaarten met standpunten over een (fictief) wetsvoorstel.
Tip: behandel als voorbereiding de debattips van pagina 11/12 uit het boekje. De debattips zijn ook te vinden in de filmpjes.

Stap 2: uitleg spelregels

- Verdeel de klas in vijf groepen, de zogenaamde fracties A t/m E.
- Laat de leerlingen per fractie bij elkaar zitten.
- Introduceer de stelling.
- Leg de spelregels uit.

Stap 3: voorbereiding fracties (10 minuten)

De fracties bereiden zich voor op het debat. Elke fractie heeft een instructiekaart gekregen met de spreektijden van het debat, en een opdrachtkaart met het standpunt van de fractie.

Voorbeeld:

Fractie A dient een wetsvoorstel in om dierentuinen te verbieden. Belangrijkste argument is dat dieren ongelukkig worden in een hok. Jullie willen een einde maken aan dit dierenleed. Daarnaast bedenken jullie argumenten die de twijfelende fracties in de Tweede Kamer kunnen overhalen.

Elke fractie kiest een fractievoorzitter. De taak van de fractievoorzitter is om het woord te voeren tijdens de spreektijd. Alle andere fractieleden mogen (bij andere fracties) interrumperen.

Elke fractie noteert haar belangrijkste argumenten. Hierbij is het belangrijk dat de leerlingen niet alleen over hun eigen verhaal nadenken, maar ook over de inbreng en argumenten van anderen. Hoe ga je reageren op bepaalde vragen of argumenten?

Spelregels Kamerdebat in de klas

- De voorzitter leidt het debat. U verwelkomt de partijen en geeft aan waar het debat over gaat. U bent neutraal en zorgt ervoor dat alle partijen aan het woord komen. Als de debaters te veel afwijken van het onderwerp, kunt u ingrijpen. U moet er ook op toezien dat de regels worden nageleefd en dat het debat goed verloopt.
- Leg deze spelregels uit aan de klas of gebruik het filmpje van www.kamerindeklas.nl.
- De sprekers praten via de voorzitter.
- Elke fractie krijgt maximaal twee minuten spreektijd.
- Zodra de spreektijd voorbij is, vraagt de voorzitter om af te ronden.
- De voorzitter kan interrupties toelaten. Deze bestaan uit korte opmerkingen of vragen. De tijd van de spreker wordt dan stopgezet.
- Elke fractie mag een motie of amendement indienen. Indienen gebeurt via de voorzitter.
- Aan het eind van het debat zijn de stemmingen. Meestal stemt een fractie eensgezind (fractiediscipline). Dan wordt er per fractie gestemd. Officieel kan alleen de indiener van de motie een hoofdelijke stemming aanvragen. In deze simulatie staat het een Kamerlid wel vrij om iets anders te stemmen als de fractie verdeeld is. De docent beslist of er een hoofdelijke stemming moet komen.
- Voor moties, amendementen en het wetsvoorstel zelf is een meerderheid (dus 76 zetels) nodig, anders zijn ze niet aangenomen.
- De voorzitter kan (op verzoek van een fractie) de vergadering schorsen.

Stap 4: het debat (50 minuten)

Nu begint het debat. Iedere groep heeft twee minuten spreektijd. U opent de vergadering en geeft aan wat het onderwerp is van het debat. Hij of zij zit de vergadering vriendelijk maar streng en officieel voor. Bijvoorbeeld: 'Het is vandaag *datum X*, we bespreken een voorstel van fractie A.'

Geef voor het debat de volgende zaken aan:

Als er tussen de bijdragen van verschillende fracties behoefte is aan een schorsing, kan dat. Een verzoek daartoe kan bij de voorzitter worden ingediend. De schorsing is kort: maximaal anderhalve minuut.

Een interruptie hoeft niet kritisch te zijn. Het is ook mogelijk om te onderbreken om steun uit te spreken, een vraag te stellen of een opmerking te plaatsen.

Tijdens het debat is het mogelijk om bij de voorzitter formulieren op te halen om een motie of amendement in te dienen. Stimuleer als docent dat fracties een motie of amendement indienen, dat bevordert de levendigheid en duidelijkheid bij het stemmen. Hebben alle fracties hun inbreng geleverd? Schors dan de vergadering. Vertel welke amendementen en moties zijn ingediend. De fracties kunnen vervolgens hun stemgedrag bepalen en eventueel met andere fracties spreken over coalitievorming.

Stap 5: Stemming

Stemmen gaat door middel van handopsteken. Eerst wordt er gestemd over de moties, dan over eventuele amendementen en tot slot over het wetsvoorstel.

Als amendementen zijn aangenomen, maken die deel uit van het voorliggende wetsvoorstel.

Stap 6: Nabespreken debat (10 minuten)

- Bespreek het debat na. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:
- Lijkt dit debat op een debat in de echte Tweede Kamer? Waarom wel, waarom niet?
- Wat waren de belangrijkste momenten? Wat gebeurde er precies?
- Wat waren doorslaggevende argumenten?
- Welke fractie had de beste strategie?

Debattips

Argumentatie In een debat is het geven van je mening niet voldoende. Onderbouw je betoog met argumenten.

Voorbeelden Het noemen van een voorbeeld helpt vaak om situaties te verduidelijken.

Feiten Het noemen van cijfers, resultaten van onderzoeken, ondersteunen je betoog.

Vergelijkingen Een vergelijking kan een moeilijk probleem eenvoudiger maken.

Vragen Stel ook eens een vraag (een interruptie). Als je een goede vraag stelt, op het juiste moment, kun je je tegenstander daarmee compleet overrompelen.

Oplossingen Debatten gaan vaak over problemen die vragen om een oplossing. Het debat draait voor een groot deel om de ernst van het probleem of de oorzaak ervan. Maar problemen zijn er om opgelost te worden; een goede oplossing voorstellen in het debat is in jouw voordeel.

Presentatie Het gaat er niet alleen om *wat* je zegt, maar ook *hoe* je het zegt.

Stem Je eigen stem is een groot wapen in een debat. Gebruik je stem om de overtuigingskracht en aantrekkelijkheid van je betoog te vergroten.

Houding Lichaamstaal bepaalt mede hoe je overkomt bij de andere debaters en het publiek. Sta rechtop, gebruik je handen om je woorden te ondersteunen en te verbeelden. Overdrijf het niet! Rust uitstralen als je luistert, werkt ook goed.

Taalgebruik Houd de aandacht van het publiek vast. Gebruik daarom niet al te lange zinnen, want dan weten tegenstanders én publiek aan het einde van je zin niet meer waar je het over hebt.

Humor Met een goede grap kun je iedereen aan het lachen maken en een beetje lucht geven aan een serieuze discussie.

Begrippen

Amendement Een amendement is een voorstel tot wijziging. Ieder lid van de Tweede Kamer mag een wijziging voorstellen om een (of meer) artikel(en) van een wetsvoorstel te veranderen.

Motie Met een motie kunnen Kamerleden de regering vragen om ergens aandacht aan te besteden, een wetsvoorstel te maken of een oordeel te geven over het gevoerde beleid.

Interrumpen Interrumpen betekent dat je iemand onderbreekt, in de rede valt. Omdat je een vraag hebt of een opmerking wilt maken.

